

HUMANA
Fundación Pueblo para Pueblo

Març 2019

Distribució gratuïta

S'ACABA EL TEMPS EN LA BATALLA CONTRA EL CO₂

Objectiu: residu zero

Les dades actuals, tot i que poc esperançadores, no han d'evitar que la societat continuï treballant-hi per assolir aquest repte

És necessari actuar amb celeritat quan més del 90% del residu tèxtil a Espanya acaba en un abocador i només una de cada deu peces es diposita en un punt de recollida autoritzat. Amb l'horitzó del 2025 en ment, quan els estats de la Unió Europea (UE) estarem obligats a la recollida selectiva de la fracció tèxtil, sembla clar que els legisladors adoptaran mesures que van des de la regulació normativa del sector fins a la possibilitat de crear un Sistema Integral de Gestió (SIG), passant per l'establiment de la Responsabilitat Ampliada del Productor (RAP).

La situació del residu tèxtil, la cinquena fracció en volum (els últims estudis sobre la composició de residus indiquen que quantitativament fins i tot supera a la d'envasos) i de les primeres en nivells d'aprofitament, ha de tenir més rellevància en els plans de residus de les administracions. Un pas important és que, per primera vegada, el **Congrés Nacional del Medi Ambient (CONAMA)**, celebrat al novembre de l'any passat a Madrid, va dedicar íntegrament una sessió tècnica a reflexionar-ne sobre el sector.

Allà es van posar sobre la taula unes xifres incontestables: al voltant de 900.000 tones de tèxtil acaben anualment en abocadors per a ser enterrades o incinerades; i es calcula que hauria d'haver-hi un contenidor de tèxtil per cada 300-500 habitants, mentre que la proporció actual és d'un per cada 3.000-5.000, en el millor dels casos.

Al voltant de 900.000 tones de tèxtil acaben anualment en abocadors

Molt lluny dels percentatges marcats per la UE

A Espanya, el **Pla Estatal Marc de Gestió de Residus (PEMAR 2016-2022)** estableix un objectiu de reciclatge i preparació per a la reutilització per al tèxtil del 50% al 2020. Però Brussel·les va més enllà: la **Directiva Marc** augmenta el percentatge fins al 55%. Estem molt lluny d'aconseguir-lo i per això la **Comissió Europea** ens alerta juntament amb 13 països més: *'Necessiteu fer-ne més perquè la ciutadania i les finances puguin beneficiar-se de l'economia circular'*.

Brussel·les ha advertit a Espanya que és lluny de l'objectiu de reutilització i reciclat

La UE hi ha establert accions específiques per a ajudar els països al·ludits a assolir-ne els registres; entre d'altres iniciatives hi ha una recollida separada més efectiva, esquemes de RAP, instruments econòmics o el foment de la col·laboració entre ajuntaments. No obstant això, no especifica com es concretaran aquestes decisions al nostre país.

El tèxtil guanya pes al CONAMA

Durant el congrés, el president de l'associació Eco-tèxtil, Igor González, va abordar la importància de crear un SIG semblant a Ecoembes o Ecodrio i que els productors paguin una taxa en funció de la reciclabilitat de les peces que elaboren, el que es coneix com a responsabilitat ampliada del productor (curt i ras: qui contamina, paga). També hi va exposar la necessitat d'una contenirització adequada a la via pública; augmentar-hi la consciència i sensibilització de la població; el desenvolupament de l'ecodisseny en el sector fomentant l'economia circular; les adjudicacions municipals atenent criteris socials i no mercantils...

José David Moreno, promotor nacional d'Humana, ha exercit d'assessor tècnic en tres grups de treball del CONAMA, centrats en: la compra pública sostenible, el residu tèxtil i el desenvolupament del paquet d'economia circular en matèria de residus. *'És important que un esdeveniment tan prestigiós doni cabuda a la realitat del tèxtil'*, indica.

Moreno subratlla que el primer pas hauria de ser dotar de més pes al tèxtil en les normatives que regulen els residus. *'O no se'n fa referència o no se li dóna la rellevància que per descomptat té'*, insisteix. Durant el CONAMA també es va reflexionar sobre les conclusions de l'estudi *'Una nova economia tèxtil: redissenyar el futur de la moda'*, de la prestigiosa **Fundació Ellen MacArthur**, que constata que de l'any 2000 al 2015 s'ha duplicat la producció de peces a nivell mundial, passant de 50.000 a 100.000 milions.

'Podem centrar-nos en millorar el sistema de reciclatge, però si no ens concentrem en la consciència del consumidor anem directes al desastre. El fast fashion ha passat a ser ultra fast fashion i les xifres de producció continuen augmentant en la mesura

en què el PIB dels mercats emergents millora', diu Gema Gómez, directora de la plataforma Slow Fashion Next.

L'economia serà circular o no serà

La capacitat de reutilització del tèxtil és tan elevada, que la 'circularitat' està més que assegurada amb una bona gestió. En aquest sentit, és molt positiu que la UE estableixi la següent definició legal d'economia circular: 'El manteniment del valor dels productes, materials i recursos en l'economia durant el major temps possible i la minimització dels residus, si escau mitjançant l'aplicació de la jerarquia de residus establerta en l'article 4 de la Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell'.

La Fundació considera que la implementació de l'economia circular també es fomenta amb la compra pública verda, i per això defensem que els criteris de compra estiguin dirigits a incrementar-ne la durabilitat, l'eficiència de recursos, la reutilització,

Els concursos públics han d'incloure clàusules ambientals i socials als plecs, que evitin la mercantilització de les llicitacions

la restauració, el reequipament i el reciclatge. Així mateix defensem la inclusió de clàusules ambientals i socials en els plecs que siguin quantificables numèricament, que evitin la mercantilització de les llicitacions del servei de recollida de residu tèxtil.

La gestió sostenible del tèxtil i l'economia circular

Una activitat econòmica contribueix substancialment a la transició des del model actual d'economia lineal a una economia circular i a la prevenció, reutilització i reciclatge de residus si es compleixen aquests punts:

Redueix l'ús de matèries primeres primàries

Augmenta la reciclabilitat dels productes

Disminueix el contingut de substàncies perilloses en materials i productes

Perllonga el cicle de vida dels productes, promovent-ne la reutilització

Augmenta l'ús de matèries primeres secundàries i la seva qualitat, en particular mitjançant el reciclat dels residus

Redueix la generació de residus

Evita la incineració i l'eliminació de residus

Minimitza allò de què ens desfem i qualsevol altra contaminació causada per una mala gestió de residus

Utilitza eficaçment els recursos naturals energètics

Disfruta de la mejor música mientras lees.
#HumanaPlaylist

Un any ple de reptes en la batalla contra les emissions

La temperatura del Planeta augmentarà 1,5 graus en una dècada si no es prenen mesures urgents per a reduir les emissions de CO₂

Cap a la COP25

Xile serà el país amfitrió de la COP25 després de la renúncia del Brasil per a acollir la fita anual més important en la lluita contra l'escalfament global. Veurem si quan arribi la cita de Xile les notícies i els indicadors són millors que els presentats a Katowice (Polònia) a la **COP24**, organitzada el passat mes de desembre i que va reunir 30.000 delegats de 197 països.

L'informe elaborat pel **Panell Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic de l'ONU (IPCC)** assenyalava que la temperatura del Planeta augmentarà en 1,5 graus en una dècada si no es prenen mesures urgents per a reduir-hi les emissions de diòxid de carboni (CO₂).

El 2018 va portar noves evidències de que el canvi climàtic està tenint conseqüències cada cop més greus, que van des de les onades de calor a l'Àrtic fins a l'augment del nivell del mar i l'increment de l'acidificació dels oceans.

L'objectiu principal de la COP24 va ser definir les regles per a l'**Acord de París**, que entraran en vigor enguany. La cimera va tenir certa controvèrsia quan diversos països van qüestionar algunes de les investigacions recents sobre el clima.

El reglament que es va aprovar a la ciutat polonesa estableix com cal monitoritzar els plans nacionals de reducció d'emissions. Actualment hi ha certa flexibilitat en el cas d'alguns països en desenvolupament, ja que no compten amb prou recursos per a dur a terme una anàlisi detallada sobre l'evolució de les emissions. Durant la cimera, els estats van acordar actualitzar els seus objectius nacionals de reducció de carboni (Contribucions Determinades a Nivell Nacional o NDC) per al 2020. D'aquesta manera, alguns dels països més rics podran enfortir els seus compromisos en la lluita contra l'escalfament global.

Tanmateix no es va signar un acord per a regular l'establiment de nous mercats de carboni, en particular sobre l'eliminació de la doble comptabilitat de crèdits de carboni negociats a través de les fronteres. Aquest tema s'ha posposat a la COP25 de Xile.

Els mecanismes de finançament van ser un altre dels punts sensibles de l'acord: finalment la COP24 va aprovar-ne un augment de les aportacions. Així, el **Fons d'Adaptació** comparà amb 129 milions de dòlars addicionals. D'altra banda, el **Fons Verd per al Clima** acumula ja 10.300 milions de dòlars.

El paper d'Humana a la COP24

Un equip d'**Humana People to People** va participar-hi activament amb la finalitat d'enfortir i ampliar-hi contactes, identificar-ne possibles socis i seguir les últimes tendències en matèria de lluita contra els efectes de l'escalfament global.

L'equip va assistir a esdeveniments relacionats amb finançament climàtic, sistemes alimentaris resistents i cadenes de valor, economia verda i emprenedoria, etc. A més, va mantenir interessants reunions bilaterals amb diverses delegacions africanes.

Per exemple, va participar en una trobada amb la delegació del **Ministeri de Terres, Agricultura, Aigua, Clima i Assentaments Rurals de Zimbàbue**, amb el viceministre Vangelis Peter Haritatos, al capdavant.

L'objectiu principal va ser identificar les prioritats sobre mitigació i adaptació al canvi climàtic, així com les oportunitats per a accedir a donants multilaterals com el Fons Verd per al Clima.

Igualment van organitzar una trobada amb António Manuel, secretari general de **Juventude Ecològica Angolese (JEA)**, l'única ONG angolese acreditada davant la **Convenció Marc de Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic**. JEA ha participat activament en l'Estratègia Nacional de Canvi Climàtic d'Angola, presentada a la COP24.

Una altra de les reunions mantingudes va ser amb Tracy Sonny, de la **Coordinadora Nacional Xarxa de Canvi Climàtic de Botswana**. Durant la trobada, l'equip d'Humana va presentar el treball que s'està duent a terme a la regió, amb especial atenció a les accions impulsades al costat dels petits agricultors.

De la mateixa manera Humana va estar present en una interessant conferència de la **Global Alliance for Climate-Smart Agriculture**, de la qual Humana People to People forma part, i en diferents esdeveniments promoguts per organismes internacionals a l'avantguarda en la lluita contra el canvi climàtic com ara el **Banc Africà de Desenvolupament**, el **Fons per al Medi Ambient Mundial** i del **Fons Verd per al Clima**.

Aquest tipus de reunions i intercanvi de coneixement permeten millorar els programes d'Humana d'adaptació i mitigació de les conseqüències del canvi climàtic, amb els Farmers' Club al capdavant.

La funció del tèxtil en la batalla contra el CO₂

La indústria de la moda figura entre les més contaminants del Planeta: es calcula que és responsable del 8% de les emissions mundials de gasos d'efecte d'hivernacle, un registre que es dispararà al 49% en una dècada si continuen les mateixes pràctiques.

A l'hemisferi Nord, Humana ajuda a disminuir-ne les emissions a través d'una gestió sostenible del tèxtil i l'impuls de la reutilització (mitjançant una destacada xarxa de botigues de moda sostenible) allargant el cicle de vida de la roba, la qual cosa contribueix a l'estalvi de recursos, la protecció del medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic.

Amb la teva col·laboració i el nostre treball evitem els costos ambientals de la producció de nous articles: es calcula que la fabricació d'uns pantalons texans requereix 3.781 litres d'aigua tenint en compte la producció de cotó, la fabricació, el transport i el rentat, mentre que en el procés s'emeten 33,4 quilograms de CO₂. Cal afegir-hi que quan rentem la roba alliberem fibres de microplàstic i altres substàncies que contaminen els oceans i l'aigua potable. Al voltant del 20% de la contaminació industrial d'aigua prové del tenyit i el tractament de tèxtils.

D'altra banda, la correcta gestió del tèxtil usat permet reduir el nombre de residus que acaba en dipòsits controlats i en plantes incineradores, per tant disminueix l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle. La **Comissió Europea** calcula que cada quilo de roba que es reutilitza i no és incinerat evita l'emissió de 3,169 kg de CO₂.

D'aquesta manera, les 17.427 tones recollides a Espanya al 2018 representen un estalvi de 55.227 tones de CO₂ a l'atmosfera, cosa que el Planeta agraeix. Equivalen a l'emissió anual de 20.743 cotxes (que circulen 15.000 km anuals) o a l'absorció anual de diòxid de carboni de 414.144 arbres.

L'agricultura social i el seu impacte ambiental

L'experiència acumulada en els Farmers' Club als països del Sud és la base del programa d'agricultura social i urbana que la Fundació va crear a Espanya al 2014: **3C Conreem el Clima i la Comunitat**. 3C sumava 7.470 m² de superfície conreada al 2018 i atès que cada hectàrea de sòl on actua un Club d'Agricultors i on s'apliquen pràctiques agrícoles climàticament intel·ligents reté una tona de CO₂, es dedueix que el terreny que conreen el activistes contribueix a retenir el CO₂.

Actualment hi ha deu projectes 3C en el territori (cinc a Catalunya, tres a la Comunitat de Madrid i dos a la província de Sevilla,), ha inspirat un hort social a Seixal (Portugal) i un altre a Cornaredo, un municipi pròxim a Milà. En total hi ha més de 500 persones connectades al programa entre usuaris (el 75% procedeixen dels serveis socials municipals), familiars i amics.

Agricultura climàticament intel·ligent davant de l'escalfament global

En la lluita per a reduir les emissions contaminants, **Humana People to People** treballa amb les comunitats rurals del Sud en l'adaptació i mitigació a les conseqüències del canvi climàtic. Allà implementa el programa **Farmers' Club**, basat en agrupacions de mig centenar de persones la finalitat de les quals és millorar de manera sostenible la producció agrícola, així com augmentar-ne la capacitat de resistència als xocs externs i els efectes de l'escalfament global. El primer Club va néixer a Zimbàbue fa 33 anys; actualment n'hi ha 336 a 15 països, amb més de 85.000 persones involucrades. Aquest programa està alineat amb les estratègies nacionals i regionals en matèria de canvi climàtic.

Capacitació dels petits agricultors

La formació dels agricultors se centra en aspectes com la conservació del sòl, l'ús de varietats de conreus millorades i adaptades, així com tècniques de gestió integrada de plagues, bones pràctiques agroforestals, rotació de conreus i reg millorat, sistemes d'irrigació amb energia solar... Són activitats agrícoles 'climàticament intel·ligents' els resultats de les quals redunden en un augment de la producció i dels ingressos i més seguretat alimentària.

Els Farmers' Club tenen un impacte positiu i significatiu en la mitigació del canvi climàtic; quan s'implementen pràctiques d'ordenació sostenible de la terra, el potencial del sòl per a retenir les emissions de CO₂ és enorme.

Segons un informe de la **Convenció de les Nacions Unides de Lluita contra la Desertificació (UNCCD)**, *'el canvi ambiental i el carboni estan intrínsecament vinculats. Quan aquest està integrat en els gasos d'efecte d'hivernacle, forma part del problema; en canvi, en la seva forma orgànica en el sòl representa una part important de la solució. El material vegetal es descompon i es converteix en matèria orgànica, emetent carboni a l'atmosfera'*.

Per a retenir-ho en el sòl, la matèria orgànica ha de ser agregada a una velocitat superior a la de la descomposició. Més índex de carboni en el sòl implica més productivitat dels conreus, en augmentar-ne la capacitat de retenció d'aigua. A més, contribueix a construir-hi un 'dipòsit' i ajuda a compensar les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle. Segons una estimació conservadora, cada hectàrea on actua un Farmers' Club i on s'apliquen pràctiques agrícoles climàticament intel·ligents reté una tona de CO₂. A escala global, la terra reté més del doble

de carboni (2.529 gigatonnes) que l'atmosfera i la biomassa juntes (1.406), segons la UNCCD.

Resiliència ecològica i social de les comunitats

D'altra banda, la capacitat de recuperació després d'un canvi disruptiu, la denominada resiliència ecològica i social, és més alta on la terra és més productiva. En aquest sentit, maximitzar el rendiment de la inversió en pràctiques sostenibles de gestió de la terra requereix un enfocament estratègic i integrador.

I a això contribueixen els Farmers' Club on, a més, les solucions emprades responen al context sociocultural i econòmic del seu entorn, així com a les seves condicions ambientals, biofísiques i climàtiques. Els projectes posen l'accent principal en el coneixement i els mitjans necessaris per a donar resposta a les variacions en els patrons de precipitació i l'augment de la freqüència i intensitat dels esdeveniments climàtics extrems.

A més, un altre aspecte central és l'apoderament dels membres, la plena participació en la comunitat i la igualtat de gènere, el protagonisme de les dones és prioritari.

La joventut africana continua sent la clau

El desenvolupament sostenible i el futur del Planeta passen per l'Àfrica Subsahariana. La població més jove en té les regnes

Malgrat els avanços que s'han aconseguit per a reduir la pobresa en les darreres dècades en aquesta part del món, un dels grans desavantatges és el ràpid creixement de la població i l'augment de recursos que requereix

Gairebé el 60% dels africans és menor de 25 anys (a Europa és del 27%) i la mitjana d'edat és de 18 anys (35 a l'Amèrica del Nord i 47 al Japó). A més, la població es duplicarà al 2050, per tant tot i que que el percentatge de pobresa es reduïa a la meitat, el nombre de persones que la pateixen serà similar a l'actual. A meitat de segle el 86% de les persones en situació de pobresa al món ho farà a l'Àfrica Subsahariana. Així ho indica el segon informe 'Goalkeepers', difós per la Fundació de Bill i Melinda Gates.

Àfrica: invertir en les persones per a què el món avanci

El document posa de manifest que 'invertir en la joventut africana és clau perquè el món avanci'. La Fundació Gates torna a apuntar al continent africà com a pedra angular per a reduir la pobresa a través de la millora de les condicions sanitàries i l'educació dels més joves, principalment.

Des d'Humana valorem positivament que veus amb tanta capacitat d'influència en l'opinió pública com la de Bill Gates posin el focus a l'Àfrica Subsahariana, en el jovent, en la formació i la sa-

lut com a eixos del desenvolupament sostenible. Si això anima el debat en la societat i al fet que governs i donants públics i privats s'esforcin més en el continent, hem de considerar-lo positivament per a les comunitats africanes i per al conjunt de la humanitat.

Humana People to People: dècades de treball a l'Àfrica

Organitzacions com Humana portem dècades treballant principalment en aquesta part del món, concentrant els esforços en l'educació de nens i joves perquè és una excel·lent palanca per millorar-ne les condicions de vida.

L'origen d'Humana People to People i les 30 organitzacions que en formen part resideix en els moviments de lluita contra l'Apartheid. L'experiència acumulada des de llavors mostra que els progressos són importants, primer amb els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i ara amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030 com a fulls de ruta. Però, malgrat això, no podem baixar la guàrdia per a consolidar les fites aconseguides: el creixement de la població

africana està acompanyat d'un augment de les inversions internacionals, que s'ha de traduir en una menor dependència del FMI, per exemple.

En línies generals, els països de la zona gaudeixen cada cop de més estabilitat política. Tot això hauria de reflectir-se en un augment de l'esperança de vida, uns millors sistemes de salut i educació, amb taxes d'escolarització més altes en secundària. A mig termini tot això ha de tenir continuïtat en un major desenvolupament sostenible del continent i dels habitants, així com en la capacitat d'afrontar nous desafiaments que tenen per davant, en els quals hem d'estar plenament involucrats.

Hem d'esforçar-nos-hi més i aprofitar l'impuls mediàtic que donen entitats com la Fundació Gates perquè cali en les societats de tot el Planeta un missatge clar que portem repetint des de fa dècades: **Àfrica, sí, sens dubte. Ara més que mai.**

Jesper Wohlert
European Partnership Director
Humana People to People

Nou programa de cooperació a Laos

Humana Fundación Pueblo para Pueblo, Health Poverty Action, el govern local i la UE posem en marxa el programa de seguretat alimentària i nutrició de la província de Khammouane

L'acció, implementada a sis districtes de la província de Khammouane, pretén millorar la nutrició i la seguretat alimentària de 5.000 llars, amb especial atenció a les poblacions més vulnerables com ara els menors de 5 anys, dones adolescents i dones en edat fèrtil, migrants i minories ètniques. El projecte beneficiarà de manera indirecta prop de 400.000 homes i dones de 583 petits pobles de la província.

Iniciats els treballs sobre el terreny

El 4 de gener es va rubricar l'anomenat *Memorandum of Understanding*, després de mesos de treballs previs i negociacions amb el govern de Laos. Aquesta fase ha estat fonamental vista la magnitud i la durada del projecte: més de tres anys.

Sobre el terreny ja treballen una vintena d'instructors agrícoles de la Fundació, seleccionats al maig de l'any passat. De tots ells, set són dones. El programa contempla la incorporació de tres especialistes en desenvolupament comunitari i agricultura. Actualment està ja en marxa l'estudi de línia de base

per analitzar la situació de les llars i fixar-ne un punt de partida per a futures avaluacions i resultats, servint de marc per a l'establiment d'indicadors.

Altres accions incloses són:

- Capacitació de les autoritats locals i nacionals en l'execució d'activitats de seguiment i implementació del moviment SUN a Laos;
- Formació de personal sanitari i millora de l'accés a serveis de salut de les poblacions més vulnerables;
- Distribució de complementos alimentaris i aliments fortificats;
- Capacitació de formadors en conreus intensius d'arròs;
- Formació de 5.000 agricultors agrupats en 100 Farmers' Clubs sobre agricultura ecològica i sostenible i cura de bestiar;
- La capacitació d'una part de les persones involucrades en temes de ramaderia i préstecs rotatoris de petit bestiar;
- Introducció de noves tècniques de processament de productes agrícoles com els gasificadors de biomassa.

Laos, un país poc conegut

La República Popular Democràtica Lao (Laos) és un país poc conegut del sud-est asiàtic. Limita amb la Xina, Vietnam, Cambodja, Tailàndia i Myanmar. No té accés al mar i la seva orografia és bastant accidentada. Compta amb una superfície de 236.00 km2 on viuen uns set milions d'habitants. La capital és Vientiane. És un dels països més 'joves' de la regió: el 33% de la població té menys de 15 anys. El 70% dels ciutadans treballa en l'agricultura però aquesta només representa el 25% del PIB nacional.

La UE n'és un dels principals donants internacionals. Segons el Ministeri d'Afers exteriors, actualment s'hi desenvolupen projectes de cooperació amb finançament europeu per valor de 440 milions d'euros, amb l'objectiu principal de reduir-ne els nivells de pobresa. Malgrat el creixement dels darrers anys, encara és un estat de renda baixa i queda molt per fer per a millorar-hi les condicions de vida, sobretot de les zones rurals.

Laos limita amb la Xina, Vietnam, Cambodja, Tailàndia i Myanmar.

Els 20 instructors agrícoles ja treballen sobre el terreny.

Disfruta de la mejor música mientras lees.
#HumanaPlaylist

Uneix-te al nostre Programa de Voluntariat Internacional

Cerquem persones compromeses amb la lluita contra la pobresa i la desigualtat

Convençuts que el voluntariat internacional exerceix un paper clau en la transformació de la realitat, i que la seva acció en zones desfavorides pot servir per a millorar els entorns afectats i generar un efecte de sensibilització en la població dels països desenvolupats, Humana promou un Programa de Voluntariat Internacional. Aquesta iniciativa, en col·laboració amb l'entitat danesa **One World Center (OWC)**, ja ha involucrat a un primer grup de 10 joves; en els propers mesos hi haurà dos grups més.

La presència de voluntaris internacionals i la participació activa en les accions de desenvolupament implementades per Humana i els nostres socis, contribueixen plenament a la lluita contra la pobresa. L'objectiu és que aportin nous punts de vista i capacitats que contribueixin al progrés de les comunitats del Sud. Formats com a activistes, seran capaços de combatre la desigualtat quan tornin a Europa conscienciant a la població de la importància del desenvolupament sostenible, partint dels coneixements i experiència adquirits.

Sis mesos de voluntariat a l'Àfrica

El programa dura deu mesos: tres a Dinamarca, sis a l'Àfrica i un de nou a Europa

El programa consta de 10 mesos: els tres primers es duen a terme al centre d'OWC (anomenat Lindersvold) a Dinamarca; els sis següents corresponen al voluntariat a Moçambic o Malawi en un projecte emmarcat en quatre grans àmbits (educació, agricultura, desenvolupament comunitari i prevenció de malalties com el VIH/SIDA); i l'últim mes es desenvolupa de nou a Eu-

ropa per a dur a terme tasques de sensibilització i comunicació. **A qui es dirigeix aquesta iniciativa?** *'A tota persona amb capacitat d'adaptació a diversos entorns socioculturals, algú amb empatia que busca entendre i establir ponts de diàleg en entorns a vegades complicats'*, explica Elena Jiménez, responsable del programa, que afegeix: *'Ha de ser capaç d'entendre i viure en primera persona situacions de desigualtat i pobresa. Ha de ser un emprenedor social en potència que adquirirà una experiència única per aportar solucions a diversos problemes'*.

Està dirigit preferentment a joves de 22 a 36 anys, residents a Espanya i Portugal, tot i que no hi ha límit d'edat. És imprescindible que els candidats tinguin sensibilitat per la cooperació internacional al desenvolupament i el medi ambient; han de ser independents, autònoms, creatius i oberts a noves experiències; amb desig d'afrontar nous reptes i amb gran capacitat d'adaptació a les condicions del terreny en què es duen a terme els programes de cooperació. A més, és necessari tenir un nivell d'anglès mitjà, atès que la formació a Dinamarca es duu a terme en aquest idioma, i també és la llengua oficial a Malawi.

El cost per al candidat és de 2.700 euros; la resta està subvencionada per la **Federació Humana People to People**. Els diners inclouen les despeses de formació, allotjament i manutenció a Dinamarca, el viatge d'anada i tornada a l'Àfrica des d'aquest país, allotjament en el terreny, assegurança, vacunes, visats corresponents i una assignació personal durant l'estada a l'Àfrica per a petites despeses. No inclou el desplaçament inicial entre Espanya i Dinamarca.

Les etapes del programa

El Programa de Voluntariat Internacional es divideix en tres etapes. La primera es desenvolupa a Faxø, en les instal·lacions d'OWC, a 85 km de Copenhague, en plena naturalesa i a 10 minuts caminant del Mar Bàltic. Els voluntaris hi rebran formació sobre els assumptes més rellevants i útils per a la seva estada a l'Àfrica: política, economia, salut, costums... *'És el primer pas del que serà un acostament respectuós a una realitat diferent. És un procés ple d'observació, reflexió i aprenentatge continu'*, indica Elena Jiménez. En aquesta fase coneixeran també els projectes que Humana té al món i podran triar el que s'adapti millor a les seves preferències entre els països inclosos en el programa.

'El voluntari tornarà amb experiències noves que li obriran la ment', afirma la responsable del projecte

Són tres mesos en què els joves estaran tutelats per un docent qui, diàriament, els ajudarà a proposar-hi activitats i iniciatives que nodreixin el procés formatiu. *'Aquesta etapa depèn directament del que vulguin aprendre i de l'interès que tinguin. Ningú els obligarà a estudiar ni a assistir a cap classe'*, explica Jiménez. Les tasques de cuina, netja manteniment o jardineria són comunitàries. El centre disposa d'un hort que proporciona verdures i fruites a la comunitat. Els voluntaris comparteixen l'estada amb persones de diverses parts del món, per això aprendre a conviure-hi i compartir és fonamental. *'És molt important comptar amb persones flexibles, empàtiques i amb una ment oberta per a acceptar nous reptes'*, insisteix la responsable.

La segona etapa dels que ja seran instructors de desenvolupament (n'obtindran un certificat en rebre la formació a Lindersvold) inclou l'estada a l'Àfrica en grups de dues o tres persones. El voluntari podrà triar l'àmbit en funció de les seves preferències i de la disponibilitat als projectes, preferiblement de Moçambic i Malawi. Quan sigui allà, podrà visitar els companys en altres projectes del mateix país. S'hi allotjaran a escoles o centres per als voluntaris, i a vegades també en cases de famílies.

'Moltes persones viuen alienes a la realitat d'innombrables àrees territorials en els cinc continents', afirma Elena Jiménez, *'només així aconseguirem que en prenguin consciència i adoptin una actitud activa amb la qual, tots units, aconseguim fer del món un lloc millor'*. En aquest sentit, el vo-

luntariat és una activitat que estimula tant les capacitats locals de les comunitats i socis del Sud com les d'Humana i el seu personal. *'És una intervenció que promou valors i principis de justícia i respecte per la diversitat cultural i social'*, continua, *'no és en absolut una acció paternalista o assistencial, que només genera dependència'*.

La tercera fase consisteix a promoure la comunicació i la sensibilització, creant un impacte positiu en la societat i una conscienciació social als països del nord. Per a això poden triar on i com fer-ho ja sigui en el seu lloc d'origen o en un altre país europeu.

Involucrar-s'hi a fons en el programa

Centenars de persones ja han contactat amb Humana per a informar-se del programa, principalment a través de plataformes digitals de voluntariat. Per a la responsable, *'la principal motivació per a involucrar-s'hi és contribuir a la millora i el desenvolupament del món. Aquests joves són conscients que hi ha un continent allà a baix, desconegut per a molts, al qual desitgen anar perquè volen aprendre, ajudar i aportar tot el que puguin'*, afegeix.

'Ens quedariem a mig camí si ens limitéssim a que vagin al terreny i tot plegat fos únicament una acció unidireccional', adverteix Jiménez, *'volem que es converteixin en activistes que duguin a Europa el que han après, sentit i experimentat. És fonamental aquesta tasca final de sensibilització perquè expliquin el que han trobat, que ens impliquin amb la seva experiència perquè animin a uns altres i es creï una cadena de sensibilització i conscienciació'*.

Elena té experiència en voluntariat, va viatjar a l'Equador en tres etapes diferents. *'El més valuós va ser l'agraïment de les persones que hi vaig trobar, és una gratificació enorme'*, confessa, *'és essencial no adoptar-hi una actitud paternalista, parlem de persones que són realment felices. No hem de sentir pena o llàstima. Ni tampoc culpa. Hem de lliurar-los el suport necessari que els permeti arribar a un desenvolupament similar al que tenim al nord'*.

Més informació:
voluntarios@humana-spain.org | humana-spain.org | 91 432 07 34

IMPACTE POSITIU

El voluntariat internacional deixa una petjada inesborrable tant en els destinataris com en el propi voluntari.

Aquests són alguns dels beneficis per a qui s'involucra en aquesta iniciativa:

Creixement personal

El voluntari torna a casa amb un punt de vista diferent que li permet donar un nou valor a les coses materials i intangibles.

Millora en aptituds bàsiques

El treball en equip afavoreix la imaginació, l'emprenedoria i l'enginyer per a resoldre problemes. Li aporta valor afegit en la cerca de feina. I millorarà el nivell d'anglès.

Coneixement d'altres formes d'entendre la realitat

Aprèn a viure d'una manera diferent i s'adapta a costums, circumstàncies, hàbits i tradicions que probablement no tenen res a veure amb els seus.

Contribueix al canvi social

Ajuda a uns altres, incentiva la millora de les condicions de vida en el marc de programes de voluntariat pensats per a donar suport a projectes d'intervenció social coherents i supervisats per entitats locals.

**VOLUNTARIAT
INTERNACIONAL**

HUMANA

Disfruta de la mejor música mientras lees.
#HumanaPlaylist

CONNECTA · INSPIRA · COMPARTEIX

El cercle virtuós de la roba

És més urgent que mai apostar per un consum responsable i sostenible

Creixement sostingut de la xarxa de botigues

El número de botigues Humana arriba a 49 amb l'obertura d'un establiment a Madrid, al número 19 del carrer Hortaleza, a la zona de Chueca. L'any passat vam celebrar l'obertura de tres: dos a Barcelona, al número 2 del carrer General Álvarez de Castro (davant del mercat de Santa Caterina) i al 152 de Gran de Sant Andreu, i una altra en el 46 del carrer Narváez, a Madrid. A totes s'hi pot trobar roba, calçat i complements d'home i dona, així com articles infantils.

Disfruta de la mejor música mientras lees.
#HumanaPlaylist

El

futur del Planeta passa per un canvi extrem dels nostres models de consum. Així ho afirmen gran quantitat d'experts preocupats, entre altres factors, pels efectes de la indústria de la moda. Aquesta i els clients són cada vegada més conscients dels impactes mediambientals i socials negatius del sistema actual, no oblidem que és una de les indústries més contaminant del món: produeix el 20% de les aigües residuals i el 8% de les emissions globals de CO₂. Més que mai és urgent apostar per un consum responsable i exercir una compra conscient i sostenible.

És ara que la roba s'ha de dissenyar de manera diferent, s'utilitzi per més temps i es reutilitzi tant com sigui possible

En aquest context emergeixen les conclusions de l'informe per a redissenyar el futur de la moda, a càrrec de la **Fundació Ellen MacArthur**. 'És el moment que la roba es dissenyi de manera diferent, s'usi durant més temps i es reutilitzi i recicli tant com sigui possible', assenyalen els autors, 'en una nova economia del tèxtil, la roba es dissenyaria per a durar més, s'usaria més i es podria llogar, revendre i reciclar fàcilment. Proposem una visió per a una nova economia del tèxtil en línia amb els principis de l'economia circular'.

Heus aquí dues xifres per a reflexionar: una peça *fast fashion* s'usa una mitjana de cinc vegades i ens en desfem 35 dies després de comprar-la; actualment es venen 80.000 milions de peces, un registre que es duplicarà al 2050 si continua la tendència actual. Això significa que la indústria de la moda consumirà llavors una quarta part del pressupost mundial de CO₂, amb l'afegit que rentar les peces allibera anualment a l'oceà mig milió de tones de microfibras.

Aliança de les Nacions Unides sobre la Moda Sostenible

A l'ONU han saltat les alarmes i per això la propera Assemblea de les Nacions Unides per al Medi Ambient, que tindrà lloc al març, ha adoptat el lema 'Pensa en el planeta, viu simple', per a posar el focus en la necessitat de viure dins dels límits sostenibles. A més, està previst que vegi la llum l'Aliança de les Nacions Unides sobre la Moda Sostenible per a promoure que el sector privat, els governs i les organitzacions no governamentals treballin per a reduir els negatius impactes de la indústria de la moda des de la perspectiva ambiental, econòmica i social, i aconseguir que el sector si-

gui un impulsor de la consecució dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**.

És poc realista esperar que decreixi el ritme del *fast fashion* i que els consumidors deixin de comprar a gran escala, de manera que el futur passa per uns mètodes de producció més sostenibles, reutilitzar les fibres de les peces rebutjades com a matèria primera i desenvolupar solucions innovadores al problema dels residus tèxtils, que arriben en massa als abocadors.

En aquest context, cada vegada cobra més força la **moda sostenible**. La nostra xarxa de botigues apareix com una aposta formidable per un consum basat en una filosofia més sostenible i des d'una perspectiva més responsable. Es tracta de consumir el que realment es necessita i que a més procedeixi de comerços on la sostenibilitat sigui la raó de ser.

Hi ha motius per a l'esperança en saber que avancem progressivament cap a un consum més compromès. Un estudi quantifica en un 73% el nombre de ciutadans que té en compte criteris ètics i ecològics en comprar. *'Cada vegada hi ha més persones que exigeixen a les marques que expliquin el seu compromís amb la societat i amb el medi ambient'*, expliquen els autors, *'moltes companyies comencen també a incloure la comunicació dels seus valors com a part fonamental de la seva presentació davant la societat. És important reflexionar sobre la capacitat de transformació del sistema que tenen els ciutadans amb les seves decisions de compra'*.

Des d'Humana sempre hem alertat que la indústria tèxtil i la moda conformen una de les activitats més contaminants del Planeta, per dos motius principals: l'alt grau de consum de recursos i matèries primeres que requereix per a atendre la creixent producció de peces (traduïda en una demanda igualment en expansió) i un elevat nivell de generació de residus, pre i post consum. Per això estem convençuts del valor de la reutilització com a vehicle per a afavorir la moda sostenible i perllongar el cicle de vida de les peces.

Apostem per un **consum responsable basat en la reutilització**, que ajuda a reduir el volum de residus generats. L'any passat, més d'1,7 milions de clients van comprar en la nostra xarxa de botigues, un 16% més que l'any anterior. Afavorir la sostenibilitat, col·laborar amb la fi social de la roba usada o adquirir peces úniques són les principals motivacions a l'hora de comprar moda *secondhand*. No oblidem que **la peça més sostenible sempre és la ja fabricada**.

The True Cost, el veritable cost de la moda

María Martínez, responsable de Màrqueting Botigues de la Fundació, va ser l'encarregada de moderar un interessant debat al gener després de la projecció de *The True Cost*, en el marc de l'**Another Way Film Festival**. Unes 40 persones van acudir a **Lush Madrid** a la projecció d'aquest documental, que analitza la indústria de la moda i mostra el brutal cost ambiental, social i econòmic que representa el model *fast fashion*. **La reutilització apareix en aquest context com una eina important per assolir un sistema més sostenible**.

Els microplàstics envaeixen els oceans

Petits fragments dels teixits sintètics s'esvaeixen pel desguàs després de cada rentat

Les fibres sintètiques són populars a la indústria de la moda perquè duren molt i són resistents, lleugeres i barates. El polièster s'utilitza en un 60% de les peces. D'altra banda, la indústria fa un ús generalitzat de ftalats i nonilfenols etoxilats (NPE) durant la producció; són substàncies químiques que es desprenen en només dues rentades, de manera que s'alliberen productes perillosos i acaben en rius, llacs i altres cursos d'aigua. **El 35% dels microplàstics alliberats als oceans de tot el món procedeixen de tèxtils sintètics.**

Una peça de vestir pot despendre més de 1.900 microfibrilles en cada rentada

sola peça pot deixar anar més de 1.900 petits fragments per rentada. Són un gran problema ambiental perquè contaminen els oceans, s'acumulen en els sediments i afecten la cadena alimentària atès que peixos, mariscos i mol·luscos ingereixen aquest tipus de materials presents en l'aigua.

Mesures senzilles però efectives

La solució és al nostre abast. Els nostres armaris no s'alliberaran de roba de teixits sintètics a curt termini, però sí podem fer diverses accions que serien ambientalment sostenibles. Per exemple, no rentar la roba innecessàriament com fem en moltes ocasions, a vegades n'hi ha prou amb airejar una peça en lloc de ficar-la a la rentadora. També és recomanable omplir-la al màxim, rentar a baixa temperatura i evitar les rentades molt llargues, usar detergent líquid en lloc de pols... A l'hora d'adquirir una peça, és preferible que sigui de cotó o altres fibres naturals en lloc de sintètiques, per això és important llegir-ne detingudament la composició.

D'altra banda, la **Unió Europea** ha prohibit l'ús de certs productes plàstics d'un sol ús per als quals existeixen alternatives i ha establert mesures específiques per a reduir l'ús dels productes plàstics més comuns a la brossa marina, especialment els es troben sovint a les platges. A més, els productors d'aquests articles cobriran els costos de neteja d'aquests residus.

Compromís global per a acabar amb els plàstics

Recentment, 250 organitzacions han signat un compromís global per a eradicar, des del seu origen, la contaminació que causa el plàstic, eliminant els elements que són innecessaris i substituir-los per altres reutilitzables. Entre els signataris hi ha alguns dels majors productors de plàstics del món, companyies com Coca-Cola, Pepsi, Danone, H&M, L'Oréal, Mars, així com comerços al detall, centres de reciclatge, governs i diferents ONG.

L'objectiu és contribuir a l'economia circular amb l'adopció d'aquests compromisos: eliminar els embolcalls innecessaris a través del redisseny, la innovació i nous models de lliurament; aplicar models de reutilització, la qual cosa reduiria la necessitat d'empaquetatges d'un sol ús; crear embolcalls 100% reutilitzables, reciclables o compostables; i alliberar els envasos plàstics de productes químics perillosos i fer-los respectuosos amb la salut, la seguretat i els drets de totes les persones involucrades.

'Les escombraries marines és un dels exemples més visibles i inquietants de la crisi de contaminació que causen els plàstics. El Compromís Global per la Nova Economia dels Plàstics és la sèrie d'objectius més ambiciosa que hem vist fins ara en la lluita per a vèncer aquest tipus de contaminació', afirma Erik Solheim, director executiu d'ONU Medi Ambient. 'Sabem que treure els plàstics de les nostres platges i oceans és vital, però això no impedeix que una marea de plàstics hi continuï arribant. Necessitem aturar la contaminació des de l'origen', afegeixen des de l'Ellen MacArthur Foundation.

La brossa marina és un dels exemples més visibles de la contaminació que causen els plàstics

S'estima que fins al moment s'han produït més de 8.300 milions de tones de plàstic des de principis dels anys 50. Al voltant del 60% ha acabat en abocadors o en plena naturalesa. Més de 99% dels plàstics es produeixen a partir de productes químics derivats del petroli, el gas natural i el carbó, que són recursos no renovables. Si continuen les tendències actuals, per a 2050 la indústria del plàstic podria requerir 20% del consum total de petroli mundial.

Paraula de l'any per a la Fundéu

Microplàstic, que designa els petits fragments de plàstic que s'han convertit en una de les principals amenaces per al medi ambient i la salut dels éssers humans, va ser triada paraula de l'any 2018 per la Fundació de l'Espanyol Urgent (Fundéu BBVA). Després de triar *esca-*

che al 2013, *selfi* al 2014, *refugiat* al 2015, *populisme* al 2016 i *apofobia* al 2017, l'equip de la Fundació opta per *microplàstic*, un terme que posa l'accent en la presa de consciència entorn d'un dels grans problemes ambientals als quals s'enfronta la humanitat.